Ing. Anna CENIGOVÁ

PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO PODNIKATEĽOV

PRAKTICKÁ PRÍRUČKA

Doplnená a aktualizovaná k 1. 9. 2026
Dvadsiate druhé vydanie

rámcová účtová osnova
postupy účtovania
účtovné súvzťažnosti
príklady účtovania

www.ceniga.sk

Vážení čitatelia,

dostáva sa Vám do rúk dvadsiate druhé vydanie praktickej príručky „PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO PODNIKATEĽOV“, aktualizované a doplnené k 1. 9. 2026.

Základ publikácie tvorí Opatrenie MF SR zo 16. decembra 2002, číslo 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie“), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva. Opatrenie je v úplnom znení obsiahnuté v časti „Postupy účtovania“ a od ostatného textu sa odlišuje typom písma „*kurzívou*“. Jednotlivé ustanovenia (§§) sú prevzaté a usporiadané v príručke v poradí za sebou, avšak v niektorých prípadoch sú začlenené podľa ich vecného obsahu k príslušným syntetickým účtom rámcovej účtovej osnovy.

Opatrenie je v príručke doplnené podrobnejším výkladom obsahovej náplne jednotlivých účtov, vo vybraných prípadoch priamo z príslušných ustanovení nadväzujúcich právnych predpisov, napr. Obchodného zákonníka, Zákona o štátnom podniku, Stavebného zákona, Zákona o dani z príjmov, Zákonníka práce, z odbornej literatúry, ako aj z osobných praktických skúseností.

Publikácia obsahuje aj súvzťažné účtovanie pri všetkých účtoch rámcovej účtovej osnovy a tiež niektoré príklady účtovania. Svojím zameraním má charakter príručky - pomôcky. Verím, že bude dobrým pomocníkom pre každého, kto vedie podvojné účtovníctvo pre podnikateľov, alebo koho zaujímajú informácie z podvojného účtovníctva.

Ďakujem za Vašu priazeň, pripomienky a námety.

Ing. Anna Cenigová
cenigova@ceniga.sk

Predslov 7

Zoznam použitých skratiek 8

RÁMCOVÁ ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATEĽOV 11

POSTUPY ÚČTOVANIA / ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI ..... 21 / 443

Úvod
Veľkostné skupiny účtovných jednotiek ..... 22 / - - -
Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92 ..... 25 / - - -
Všeobecné ustanovenia ..... 26 / - - -
Zásady pre členenie majetku a záväzkov ..... 36 / - - -
Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek ..... 52 / - - -
Zásady pre tvorbu a použitie rezerv ..... 55 / - - -
Účtovanie kurzových rozdielov ..... 58 / - - -
Účtovanie pri premene ..... 62 / - - -
Účtovanie predaja podniku ..... 71 / - - -
Účtovanie nepeňažných vkladov a nepeňažných príspevkov ..... 72 / - - -
Účtovanie kapitálového fondu z príspevkov ..... 73 / - - -
Účtovanie pri zrušení obchodných spoločností, družstiev
alebo štátnych podnikov s likvidáciou ..... 74 / - - -
Účtovanie v konkurze a v reštrukturalizácii ..... 77 / - - -
Účtovanie zákazkovej výroby ..... 79 / - - -
Účtovanie finančného prenájmu ..... 83 / - - -
Účtovanie o emisných kvótach ..... 86 / - - -
Účtovanie koncesie u koncesionára ..... 87 / - - -
Účtovanie výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj ..... 89 / - - -
Účtovanie garantovanej energetickej služby ..... 91 / - - -
Osobitné ustanovenia o postupoch účtovania ..... 93 / - - -

0 - Dlhodobý majetok ..... 94 / 444
Technické zhodnotenie ..... 96 / - - -
Spôsoby oceňovania dlhodobého majetku ..... 98 / - - -
01 - Dlhodobý nehmotný majetok ..... 100 / 444
02 - Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný ..... 111 / 449
03 - Dlhodobý hmotný majetok - neodpisovaný ..... 128 / 462
04 - Obstaranie dlhodobého majetku ..... 132 / 469
05 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok ..... 137 / 471
06 - Dlhodobý finančný majetok ..... 139 / 472
07, 08 - Oprávky k dlhodobému nehmotnému a hmotnému majetku ... 160 / 487
09 - Opravné položky k dlhodobému majetku ..... 163 / 488

1 - Zásoby, prirodzené úbytky zásob ..... 171 / 490
11 - Materiál ..... 179 / 490
12 - Zásoby vlastnej výroby ..... 187 / 501
13 - Tovar ..... 200 / 509
19 - Opravné položky k zásobám ..... 206 / 517
Účtovanie zásob spôsobom B ..... - - - / 518

2 - Finančné účty ..... 210 / 521
21 - Peniaze ..... 210 / 521
22 - Účty v bankách ..... 217 / 527
23 - Bežné bankové úvery ..... 221 / 534
24 - Iné krátkodobé finančné výpomoci ..... 223 / 536
25 - Krátkodobý finančný majetok ..... 224 / 537
26 - Prevody medzi finančnými účtami ..... 234 / 543
29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku ..... 236 / 543

3 - Zúčtovacie vzťahy ..... 237 / 544
31 - Pohľadávky ..... 244 / 544
32 - Záväzky ..... 252 / 553
33 - Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia ..... 261 / 563
34 - Zúčtovanie daní a dotácií ..... 265 / 568
35 - Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu ..... 280 / 578
36 - Záväzky voči spoločníkom a združeniu ..... 285 / 581
37 - Iné pohľadávky a iné záväzky ..... 290 / 584
38 - Časové rozlíšenie nákladov a výnosov ..... 296 / 589
39 - Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie ... 305 / 594

4 - Kapitálové účty a dlhodobé záväzky ..... 310 / 598
41 - Základné imanie a kapitálové fondy ..... 311 / 598
42 - Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia ..... 331 / 613
43 - Výsledok hospodárenia ..... 335 / 615
45 - Rezervy ..... 338 / 616
46 - Bankové úvery ..... 341 / 618
47 - Dlhodobé záväzky ..... 343 / 619
48 - Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka ..... 350 / 627
49 - Fyzická osoba - podnikateľ ..... 351 / 627

5 a 6 - Náklady a výnosy ..... 352 / - - -

5 - Náklady ..... 353 / 628

50 - Spotrebované nákupy ..... 354 / 628
51 - Služby ..... 358 / 632
52 - Osobné náklady ..... 363 / 637

53 - Dane a poplatky .....368 / 641
54 - Iné náklady na hospodársku činnosť .....370 / 642
55 - Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku .....377 / 647
56 - Finančné náklady .....386 / 648
59 - Dane z príjmov a prevodové účty .....392 / 652

6 - Výnosy ..... 404 / 654
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar .....405 / 654
61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob .....409 / 661
62 - Aktivácia .....411 / 665
64 - Iné výnosy z hospodárskej činnosti .....412 / 666
65 - Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti .....415 / 669
66 - Finančné výnosy .....416 / 669

7 - Uzávierkové účty a podsúvahové účty ..... 423 / 675
70 - Súvahové uzávierkové účty .....- - - / 675
71 - Výsledkový uzávierkový účet .....- - - / 676
75 až 79 - Podsúvahové účty .....428 / 676

8 a 9 - Vnútroorganizačné účtovníctvo .....430 / - - -

ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI .....- - - / 443
pozri vyššie - **POSTUPY ÚČTOVANIA** - čísla strán za lomítkom

PRÍKLADY ÚČTOVANIA 679

1. Účtovanie stravovania zabezpečovaného zamestnávateľom pre zamestnancov 680
2. Prípady účtovania preddavkov poskytnutých a prijatých pred splnením dodávky, ak dodávateľ vyhotoví faktúru na DPH z prijatého preddavku 687
3. Vykazovanie dlhodobých pohľadávok a dlhodobých záväzkov podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka 690
4. Výpočet a účtovanie odloženej dane z príjmov 691
5. Účtovanie zákazkovej výroby 696
6. Účtovanie organizačnej zložky v účtovníctve zriaďovateľa 702
7. Účtovanie správy bytového domu správcom 706
8. Účtovanie správy bytového domu spoločenstvom 715
9. Postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva podnikateľov 719
10. Postup účtovania nákladov a výnosov v účtovníctve správcu cudzieho majetku 723

Zníženie ocenenia, ktoré nie je definitívne, sa v účtovníctve vyjadrí nepriamo prostredníctvom opravných položiek. Tzn., že ocenenie zásob na účtoch 112, 121, 122, 123, 124, 132 a 133 sa nemení. Opravná položka sa tvorí vždy iba na zníženie ocenenia a preto nemôže vykazovať aktívny zostatok.

Tvorba opravných položiek vyplýva zo zásady opatrnosti, ktorou sa má vyjadriť ku dňu účtovnej závierky odhadované zníženie budúcich ekonomických úžitkov plynúcich zo zásob, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na takýto odhad, napr. pokles predajnej ceny v období, ktoré predchádza poslednému dňu účtovného obdobia alebo v dôsledku nepotrebnosti, nadbytočnosti zásob.

Opravné položky sa vytvárajú v prípadoch, keď zníženie ocenenia zásob v účtovníctve nie je definitívne. V prípade definitívneho zníženia hodnoty zásob, napr. ak ide o neodstrániteľné poškodenie alebo zničenie zásob, účtuje sa o škode na ťarchu účtu 549 - Manká a škody so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu zásob, a to účtov 112, 121, 122, 123, 124, 132 a 133.

Vytvorené opravné položky sa v nasledujúcom účtovnom období zúčtujú, pokiaľ došlo k vyskladneniu zásob, napr. zásoby sa predali, spotrebovali alebo ak opodstatnenosť zníženia ich hodnoty zanikla.

Opravné položky k zásobám sa účtujú na účtoch

191 - Opravné položky k materiálu
192 - Opravné položky k nedokončenej výrobe
193 - Opravné položky k polotovarom vlastnej výroby
194 - Opravné položky k výrobkom
195 - Opravné položky k zvieratám
196 - Opravné položky k tovaru

Tvorba opravných položiek k zásobám sa účtuje v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 505 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám, ak ide o opravnú položku k materiálu a tovaru a na ťarchu príslušného účtu účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, ak ide o opravné položky k zásobám vlastnej výroby.

Zúčtovanie opravných položiek k zásobám z dôvodu vyradenia (úbytku) zásob sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám so súvzťažným zápisom v prospech účtu 112 - Materiál na sklade, ak došlo k spotrebe alebo inému úbytku materiálu, v prospech účtu 132 - Tovar na sklade a v predajniach a 133 - Nehnuteľnosť na predaj, ak došlo k predaju alebo inému úbytku tovaru, v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 12 - Zásoby vlastnej výroby, ak došlo k úbytku zásob vlastnej výroby v dôsledku predaja, spotreby alebo z dôvodu

iného úbytku zásob.

Zúčtovanie opravných položiek k zásobám, ktorých úbytok (vyskladnenie) bol už zaúčtovaný v účtovníctve, možno účtovať na ťarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 501, 542 alebo iného nákladového účtu, na ktorom bol úbytok materiálu zaúčtovaný, v prospech účtu 504, 507 alebo iného nákladového účtu, na ktorom bol úbytok tovaru zaúčtovaný, v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 61 alebo nákladového účtu, na ktorom bol úbytok zásob vlastnej výroby zaúčtovaný.

Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty zásob sa účtuje v zaniknutej sume na ťarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám so súvzťažným zápisom v prospech účtu 505 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám alebo v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 61 - Zmena stavu vnútroorganizačných zásob. Pôjde najmä o také prípady, keď sa predpokladané zníženie úžitkovej hodnoty zásob nepotvrdilo, napr. zanikla príčina nepotrebnosti, nadbytočnosti zásob alebo sa dosiahla úspora nákladov na dokončenie výrobkov oproti predpokladaným nákladom.

§ 45
Účtovanie zásob v analytickej evidencii

(1) Analytická evidencia sa vedie podľa druhov alebo skupín zásob na skladových kartách alebo súborov dát z počítača. V účtovných jednotkách vykonávajúcich maloobchodnú činnosť najmä podľa hmotne zodpovedných osôb a miest uloženia zásob.

(2) Analytická evidencia slúži na identifikáciu zásob a obsahuje najmä označenie, dátum obstarania, dátum vyskladnenia, ocenenie a údaje o množstve zásob.

Analytická evidencia zásob, ktorá sa bežne označuje ako skladová evidencia zásob vedená v jednotkách množstva a v cene podľa § 25 zákona, je súčasťou podvojného účtovníctva a účtovné jednotky sú povinné viesť skladovú evidenciu bez ohľadu nato, či účtujú zásoby spôsobom A alebo spôsobom B. Účtovné jednotky účtujúce zásoby spôsobom B, ktoré v priebehu účtovného obdobia neúčtujú na účtoch účtovej triedy 1 - Zásoby, vedú skladovú evidenciu zásob podľa § 43 ods. 6 opatrenia tak, aby bolo možné zistiť a preukázať stav zásob a zložky obstarávacej ceny zásob aj v priebehu účtovného obdobia.

ÚČTOVÁ TRIEDA 2
FINANČNÉ ÚČTY

Účtová trieda 2 obsahuje finančné účty pre majetok a záväzky, ktorými sú:

a) peniaze v hotovosti a ich ekvivalenty ako sú šeky prijaté namiesto peňazí, poukážky na zúčtovanie a ceniny (účtová skupina 21),
b) peňažné prostriedky v bankách (účtová skupina 22),
c) krátkodobé bankové úvery (účtová skupina 23),
d) iné krátkodobé finančné výpomoci (účtová skupina 24),
e) krátkodobý finančný majetok (účtová skupina 25),
f) prevody medzi finančnými účtami (účtová skupina 26),
g) opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku (účtová skupina 29).

Finančný majetok a záväzky, o ktorých sa účtuje v účtovej triede 2, ak sú vyjadrené v cudzej mene, podľa § 4 ods. 7 zákona účtujú sa v účtovníctve v eurách aj v cudzej mene.

§ 46
Obsahové vymedzenie účtových skupín

§ 47
Účtovanie na syntetických účtoch v účtovej triede 2

Účtová skupina 21
Peniaze

§ 46 opatrenia:

(1) Na účtoch účtovej skupiny 21 sa účtuje stav a pohyb hotovostí na základe účtovných dokladov.

211 - Pokladnica

§ 47 opatrenia:

(1) Na účte 211 - Pokladnica sa účtuje stav a pohyb peňazí v hotovosti, šekov prijatých namiesto hotových peňazí, poukážok na zúčtovanie, napríklad poukážky na odber tovaru a služieb. Súčasťou pokladničnej hotovosti sú výplaty vo výplatných vreckách, depozitá, ak sa v deň výplaty neodovzdali príjemcovi. Stav peňazí v pokladnici sa nenahrádza potvrdenkami alebo úpismi. Peniaze v hotovosti zverené zamestnancom na použitie na vopred stanovené účely a šeky vydané na použitie, sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom alebo spoločníkom. Na analytických účtoch sa sleduje stav a pohyb valút, šekov, poukážok na zúčtovanie znejúcich na

cudziu menu oddelene podľa jednotlivých mien.

Príjmy a výdavky peňazí v hotovosti, šekov a poukážok na zúčtovanie sa účtujú na podklade príjmových a výdavkových pokladničných dokladov, ktorými sa dokladujú účtovné zápisy na účte 211 - Pokladnica. Pokladničný doklad môže mať listinnú podobu, ak je vyhotovený ako listina, napr. elektronickou registračnou pokladnicou alebo elektronickú podobu, ak je vyhotovený v elektronickom formáte, napr. virtuálnou registračnou pokladnicou podľa § 8 zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení neskorších predpisov. Pokiaľ účtovná jednotka používa niekoľko elektronických registračných pokladníc, môže viesť jednotlivé registračné pokladnice oddelene na analytických účtoch v rámci účtu 211 - Pokladnica.

Výber hotovosti z pokladnice na osobnú potrebu spoločníka sa účtuje v prospech účtu 211 - Pokladnica a na ťarchu účtu 355 - Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom.

Účtovná jednotka za účelom ochrany majetku môže uzatvoriť so zamestnancom dohodu o hmotnej zodpovednosti za zverené hotovosti. Dohoda o hmotnej zodpovednosti podľa § 182 Zák. práce sa musí uzatvoriť písomne, inak je neplatná. V prípade schodku na zverenej pokladničnej hotovosti a ceninách zamestnanec, ktorý prevzal zodpovednosť za zverené hotovosti, zodpovedá za vzniknutý schodok.

Na účte 211 sa účtujú šeky, ktoré účtovná jednotka prijala namiesto hotových peňazí. Šek odovzdaný banke na inkaso sa účtuje v prospech účtu pokladnice a na ťarchu účtu 261 - Peniaze na ceste. Právnym predpisom pre uplatňovanie šekov je zákon zmenkový a šekový (zákon č. 191/1950 Zb.).

Na účte 211 sa účtujú tiež poukážky na zúčtovanie, ktoré účtovná jednotka prijala namiesto peňazí v hotovosti za predaný tovar alebo služby, napr. prijaté stravovacie poukážky. Stravovacie poukážky odovzdané právnickej alebo fyzickej osobe na zúčtovanie (na inkaso) sa účtujú na ťarchu účtu 315 - Ostatné pohľadávky a v prospech účtu 211 - Pokladnica.

Peniaze cudzej meny v hotovosti (valuty)

Peniaze cudzej meny v hotovosti sa účtujú v súlade s § 4 ods. 7 zákona v eurách aj v cudzej mene. Stav a pohyb valút, šekov, poukážok na zúčtovanie znejúcich na cudziu menu sa sleduje na analytických účtoch pokladnice oddelene podľa jednotlivých mien.

Pri prepočte cudzej meny na eurá podľa § 24 zákona sa postupuje nasledovne:

1. <u>Príjem cudzej meny v hotovosti (valút) do pokladnice</u>
   Valuty prijaté do pokladnice sa prepočítajú na eurá
   a) referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ak ide

o príjmy v hotovosti napr. z inkasa pohľadávok, úrokov, dividend, podielov na zisku, tržieb za predaný tovar, výrobky, služby (§ 24 ods. 2 zákona),

b) kurzom, za ktorý bola cudzia mena nakúpená za menu euro, alebo referenčným kurzom v deň uzavretia obchodu, okrem cudzej meny obstarávanej v rámci menového derivátu (§ 24 ods. 3 zákona),
c) cenou, v akej je ocenený úbytok rovnakej cudzej meny v eurách na devízovom bankovom účte, ak valuty boli vybrané do pokladnice z tohto devízového bankového účtu, pričom sa môže použiť na ocenenie úbytku cudzej meny na devízovom bankovom účte ocenenie v priemernej cene alebo ocenenie podľa metódy FIFO (§ 24 ods. 6 zákona),
d) kurzom banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorá je zmluvnou stranou menového derivátu, ak sa cudzia mena obstaráva v rámci menového derivátu, alebo referenčným kurzom ku dňu ocenenia (§ 24 ods. 4 zákona),
e) referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ak sa cudzia mena obstaráva v rámci menového derivátu a ak zmluvnou stranou menového derivátu nie je banka alebo pobočka zahraničnej banky (§ 24 ods. 4 zákona).

2. Úbytok cudzej meny v hotovosti (valút) z pokladnice

Valuty vydané z pokladnice na úhradu výdavkov účtovnej jednotky alebo vložené na devízový bankový účet sa prepočítajú na eurá cenou, v akej sú valuty ocenené v pokladnici v eurách; pritom možno použiť v súlade s § 24 ods. 6 zákona

a) cenu zistenú váženým aritmetickým priemerom alebo
b) spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku cudzej meny v eurách sa použije ako prvá na ocenenie úbytku cudzej meny v eurách (metódou FIFO).

3. Výmena cudzej meny v hotovosti (valút) za menu euro

Úbytok cudzej meny v hotovosti (valút) pri výmene za eurá alebo pri vložení na bankový účet zriadený v eurách (€) sa v súlade s § 24 ods. 6 zákona prepočíta na eurá cenou, v akej sú valuty ocenené v pokladnici v eurách; pritom možno použiť ocenenie v priemernej cene alebo ocenenie podľa metódy FIFO.

Pri výmene cudzej meny za menu euro budú na účte 261 - Peniaze na ceste vznikať rozdiely medzi ocenením úbytku cudzej meny v eurách a sumou prijatou v mene euro, za ktorú bola cudzia mena vymenená. Výmena cudzej meny za menu euro je predajom cudzej meny, pri ktorom vzniká výsledok z predaja, o ktorom sa účtuje vo finančných výnosoch alebo vo finančných nákladoch, napr. na účte 668 - Ostatné finančné výnosy alebo na účte 568 -

Ostatné finančné náklady. Ak sa predaj uskutočňuje v rámci menového derivátu, vzniknutý rozdiel sa účtuje v prospech účtu 667 - Výnosy z derivátových operácií alebo na ťarchu účtu 567 - Náklady na derivátové operácie.

4. Výmena cudzej meny za inú cudziu menu v hotovosti

Pri výmene cudzej meny za inú cudziu menu v hotovosti sa nadobudnutá cudzia mena ocení cenou určenou v eurách tej cudzej meny, ktorou bola výmena peňazí zaplatená. Podľa § 24 ods. 3 zákona na ocenenie prírastku cudzej meny v mene euro nakúpenej za inú cudziu menu, okrem cudzej meny obstarávanej v rámci menového derivátu, sa použije hodnota inej cudzej meny v eurách alebo sa na ocenenie prírastku cudzej meny v eurách použije referenčný kurz v deň uzavretia obchodu.

Pri výmene cudzej meny za inú cudziu menu, sa ocenenie v eurách nemení, to znamená, že

a) úbytok cudzej meny pri výmene za inú cudziu menu sa prepočíta na eurá cenou, v akej je táto cudzia mena ocenená v eurách v pokladnici; pritom možno použiť ocenenie v priemernej cene alebo ocenenie podľa metódy FIFO,
b) príjem cudzej meny obstaranej výmenou za inú cudziu menu sa prepočíta na eurá cenou, ktorá sa určí ako podiel účtovného ocenenia úbytku cudzej meny v eurách a sumy prijatej vymenenej cudzej meny.

Pri výmene jednej cudzej meny za inú cudziu menu sa v účtovníctve úbytok peňazí jednej cudzej meny ocenený v eurách rovná oceneniu prijatých peňazí inej (vymenenej) cudzej meny v eurách.

Zvolená účtovná metóda používania kurzov

Podľa § 24 ods. 7 zákona účtovná jednotka použije zvolenú účtovnú metódu používania kurzov na všetky účtovné prípady v rámci daného obchodu a na všetky obchody podľa odsekov 1 až 6 zákona a na ich ocenenie v priebehu účtovného obdobia a v účtovnej závierke.

Kurzové rozdiely

Podľa § 24 ods. 1 opatrenia kurzové rozdiely sa účtujú na účtoch pohľadávok, záväzkov, dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku vznikajúce v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu z dôvodu inkasa pohľadávok, platby záväzkov a predaja dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že na účte 211 - Pokladnica, kurzové rozdiely ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu nevznikajú a neúčtujú sa na účtoch 563 a 663. Ustanovenie § 24 ods. 1 opatrenia o účtovaní kurzových rozdielov sa dodrží len vtedy, ak sa úbytok cudzej meny

prepočítava na eurá podľa § 24 ods. 6 zákona v cene, v akej je ocenená cudzia mena v účtovníctve. Účtovná jednotka si vo vnútornom predpise stanoví, ktorý spôsob bude uplatňovať pri prepočte úbytku cudzej meny na eurá, tzn., či bude používať cenu zistenú váženým aritmetickým priemerom alebo bude používať ocenenie podľa metódy FIFO.

Na účte 211 - Pokladnica sa kurzové rozdiely zisťujú zo zostatku valút, šekov a poukážok na zúčtovanie znejúcich na cudziu menu a účtujú v súlade s § 24 ods. 4 opatrenia ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Zostatok cudzej meny sa prepočíta na eurá referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a rozdiel, ktorý vznikne z ocenenia v eurách sa účtuje na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky podľa povahy kurzového rozdielu so súvzťažným zápisom v prospech alebo na ťarchu účtu 211/AÚ - Pokladnica v cudzej mene.

213 - Ceniny

§ 47 opatrenia:

(2) Na účte 213 - Ceniny sa účtuje stav a pohyb cenín pred ich vydaním do užívania, napríklad poštové známky, stravné lístky, kolky, telefónne karty, servisné poukážky[29a]) a ostatné karty, ak majú hodnotu, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania. Ceniny zverené zamestnancom alebo spoločníkom na použitie na vopred stanovené účely, sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom alebo spoločníkom.

Za ceniny sa považuje taký finančný majetok, ktorý je obstaraný za odplatu a má stanovenú menovitú hodnotu, ktorá sa použitím spotrebúva. Za ceniny sa nepovažujú a neúčtujú na tomto účte, napr. karty na odber pohonných látok, vyhotovené vlastné stravovacie poukážky pri poskytovaní stravovania vo vlastnom stravovacom zariadení alebo iné vyhotovené poukážky na odber tovaru alebo služieb, napr. zľavové alebo darčekové poukážky, ktoré sa sledujú iba na podsúvahovom účte ako prísne zúčtovateľné tlačivá. Až pri ich predaji alebo poskytnutí zamestnancom alebo iným osobám za odplatu sa účtujú na ťarchu účtu 211 - Pokladnica a v prospech príslušného účtu záväzkov, napr. 333 - Ostatné záväzky voči zamestnancom, 324 - Prijaté preddavky alebo v prospech výnosov budúcich období. Náklady na vyhotovenie vlastných poukážok sa účtujú do nákladov, napr. na ťarchu účtu 518 - Ostatné služby.

Ako ceniny sa účtujú na účte 213 stravovacie poukážky, ktoré účtovná jednotka obstaráva za odplatu od cudzích stravovacích zariadení alebo od sprostredkovateľa stravovacích služieb a ktoré poskytuje svojim zamestnancom alebo iným fyzickým osobám vopred, obvykle na začiatku mesiaca. Stravovacie poukážky poskytnuté zamestnancom alebo spoločníkom

Účtová skupina 48 - Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka			
	481 - Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka		
1	Odložená daň z príjmov - odložená daňová pohľadávka	481	592
2	Odložená daň z príjmov - odložený daňový záväzok	592	481
3	Odložená daň z príjmov, ktorá vznikla pred účt. obdobím, v ktorom sa prvýkrát začína účtovať o odloženej dani		
	a) odložená daňová pohľadávka	481	428
	b) odložený daňový záväzok	428, 429	481
4	Odložený daňový záväzok z oceňovacieho rozdielu v zanikajúcej účtovnej jednotke, ak oceňovací rozdiel bude zahrňovať do základu dane postupne právny nástupca	416	481
	Pozn.: Podrobnejšie o výpočte a účtovaní odloženej dane z príjmov sa uvádza v časti publikácie „Príklady účtovania."		
Účtová skupina 49 - Fyzická osoba - podnikateľ			
	491 - Vlastné imanie fyzickej osoby - podnikateľa		
1	Vklad fyzickej osoby - podnikateľa do podnikania		
	a) peňažný	221, 211	491
	b) nepeňažný	0.., 1.., 3..	491
2	Prevod výsledku hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie		
	a) prevod zisku	431	491
	b) prevod straty	491	431
3	Výber peň. prostriedkov na osobnú potrebu podnikateľa	491	221, 211
4	Prevod majetku z podnikania do osobného užívania		
	a) neodpisovaného dlhodobého majetku	491	031, 032
	b) odpisovaného dlhodobého majetku		
	b1) vyradenie v obstarávacej cene		01., 02.
	b2) zúčtovanie oprávok	07., 08.	
	b3) zúčtovanie zostatkovej ceny	491	

ÚČTOVÁ TRIEDA 5 - NÁKLADY

Účtová skupina 50 - Spotrebované nákupy

	Obsah účtovného prípadu	MD Účtovací predpis D	
	501 - Spotreba materiálu		
	Pri spôsobe A účtovania zásob		
1	Spotreba surovín, pomocných a prevádzkových látok	501	112
2	Spotreba nakúpených osív, sadív, hnojív, chemických ochr. prostriedkov, krmív, stelív, liekov a dezinf. prostriedkov	501	112
3	Spotreba náhradných dielcov	501	112
4	Spotreba palív a plynov v skladovateľných obaloch	501	112
5	Spotreba skladovaných palív a pohonných látok, napr. palivové drevo, uhlie, brikety, koks, vykurovacie oleje a nafta, pohonné látky vrátane motorových olejov	501	112
6	Spotreba pohonných látok, ak sa nákup účtuje ako pohľadávka voči zamestnancom alebo spoločníkom, napr. pri používaní palivových (tankovacích) kariet		
	a) zaplatená cena palivových kariet (PK) na základe zmluvy v limitovanej výške, pridelených vodičom motorových vozidiel (1000 €)	335, 355	221
	b) vyúčtovanie nákupu a spotreby PL na základe predložených dokladov vodičmi motorových vozidiel		
	b1) cena pohonných látok bez DPH (750 €)	501	
	b2) DPH na odpočítanie (150 €)	343	
	b3) cena spolu (900 €)		335, 355
	c) faktúra dodávateľa PL - vyúčtovaný nákup PL podľa palivových kariet a zároveň platba za PK vopred (900 €)	335, 355	321
	d) úhrada faktúry dodávateľovi za palivové karty (900 €)	321	221
7	Nákup pohonných látok, ak sa uplatňujú paušálne výdavky na spotrebované PL podľa zákona o dani z príjmov		
	a) nákup PL v cene bez DPH	501	
	b) DPH na odpočítanie (vo výške 80% alebo 50%)	343	
	c) DPH bez nároku na odpočítanie (vo výške 20% alebo 50%)	501	
	d) cena celkom platená v hotovosti alebo debetnou platobnou kartou pridelenou zamestnancovi alebo spoločníkovi		211, 335, 355

8	Spotreba nakúpených polotovarov ako suroviny	501	112
9	Spotreba obalov	501	112
10	Spotreba propagačného a reklamného materiálu, propagačných brožúr, katalógov vrátane poskytovaných reklamných predmetov	501	112
11	Spotreba tlačív, kancelárskych potrieb	501	112
12	Nákup materiálu účtovaný priamo do spotreby, o ktorom účtovná jednotka rozhodla vo vnútornom predpise		
	a) cena obstarania bez DPH	501	211, 321
	b) DPH na odpočítanie	343	211, 321
13	Nákup odbornej literatúry a právnych predpisov (daňových, účtovných, mzdových a pod.) a DPH na odpočítanie	501, 343	211, 321
14	Odovzdaný materiál na preskúšanie a kontrolu kvality	501	112
15	Prevzatý odpad z výroby na sklad v cene možného použitia	112	501
16	Prevzatie náhradných dielcov na sklad získaných napríklad demontážou pri opravách strojov a zariadení	112	501
17	Vydaný hmotný majetok zo skladu do užívania, ak ho účtovná jednotka považuje za zásoby	501	112
18	Odcudzenie hmotného majetku účtovaného v zásobách	549	501
19	Spotreba potravín (surovín) na prípravu jedál a nápojov v stravovacích, reštauračných a podobných zariadeniach	501	112
20	Spotreba liekov a zdravotníckeho materiálu v zariadeniach poskytujúcich zdravotnú starostlivosť	501	112
21	Zvýšenie ocenenia materiálu o hodnotu spracovania alebo úpravy materiálu		
	a) vyúčtovaná cena za spracovanie dodávateľom	112, 343	321
	b) spracovanie materiálu vlastnou činnosťou	112	621
22	Úbytok materiálu v rámci noriem prirodzených úbytkov	501	112
23	Prebytok materiálu zistený pri inventarizácii, ak došlo k prebytku chybným účtovaním pri vyskladnení *Pozn.: V iných prípadoch sa účtuje v prospech účtu 648.*	112	501
24	Vyúčtovanie preddavkov poskytnutých zamestnancovi na nákup drobného materiálu v hotovosti	501, 343	335
25	Zúčtovanie oceňovacej odchýlky, vzťahujúcej sa na spotrebovaný materiál, spôsobom určeným vo vnútor. predpise		
	a) ak je oceňovacia odchýlka kladná	501	112 AÚ
	b) ak je oceňovacia odchýlka záporná	112 AÚ	501
26	Prevod konečného stavu účtu pri uzavieraní účtovných kníh	710	501

	Pri spôsobe B účtovania zásob - v priebehu roka		
1	Nákup materiálu		
	a) cena obstarania bez DPH	501	321, 211
	b) DPH na odpočítanie	343	321, 211
	c) spotrebná daň (u neplatiteľa)	501	321, 211
	d) clo pri dovoze	501	379, 211
	e) ďalšie náklady súvisiace s obstaraním materiálu	501, 343	321, 211
	f) preprava obstaraného materiálu vlastnou činnosťou	501	622
2	Nákup materiálu v hotovosti z poskytnutého preddavku na vyúčtovanie	501, 343	335
3	Aktivácia materiálu vlastnej výroby (vo vlastných nákladoch)	501	621
4	Renovácia náhradných dielcov a spracovanie materiálu vlastnou činnosťou (vo vlastných nákladoch)	501	622
5	Úbytok materiálu z dôvodu predaja	542	501
6	Úbytok materiálu použitého na dary	543	501, 343
7	Úbytok materiálu použitého na reprezentáciu	513	501, 343
8	Manká a škody na materiáli; pri odcudzení materiálu daňová povinnosť DPH	549	501, 343
9	Zľavy z ceny poskytované dodávateľmi a uznané reklamácie	315, 321	501, 343
	Pri spôsobe B účtovania zásob - na konci roka		
10	Prevod začiatočného stavu účtu materiálu na sklade	501	112
11	Stav materiálu na sklade na konci roka podľa inventarizácie	112	501
12	Stav materiálu na ceste na konci roka	119	501
13	Prevod konečného stavu účtu pri uzavieraní účtovných kníh	710	501
	502 - Spotreba energie		
1	Externé dodávky elektrickej energie, plynu, pary, vody, dodávané z rozvodných sietí a DPH na odpočítanie	502, 343	321
2	Spotreba elektrickej energie vyrobenej vlastnou činnosťou (ocenená vo vlastných nákladoch); môže sa účtovať aj ako spotreba výrobkov (613/123)	502	621
3	Náhrady od zamestnancov a iných osôb za odobranú energiu z externých dodávok po zaúčtovaní príslušnej faktúry (vyúčtovania) do nákladov účtovnej jednotky a daňová povinnosť DPH	335, 315, 211	502, 343
4	Dohodnuté pravidelné platby za odber elektrickej energie, plynu, pary, vody a DPH na odpočítanie	502, 343	321, 211
5	Dodávky energie, ktoré neboli vyfakturované do dňa uzavierania účtovných kníh, ak cena dodávky je určitá	502	326

6	Rezerva na nevyfakturované dodávky ku dňu účtovnej závierky, ak cena dodávky je neurčitá	502	323
7	Preplatok v predpokladanej výške ku dňu účtovnej závierky za odobranú elektrickú energiu, plyn, atď., ktorú dodávateľ do dňa uzavierania účtovných kníh nevyúčtoval	315/AÚ	502
8	Prevod konečného stavu účtu pri uzavieraní účtovných kníh	710	502
	503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok		
1	Externé dodávky úžitkovej a pitnej vody, vody z vodných tokov na účely zavlažovania a iných neskladovateľných dodávok a DPH na odpočítanie	503, 343	321
2	Splnené dodávky, ktoré dodávateľ nevyfakturoval do dňa uzavierania účtovných kníh, ak cena dodávky je určitá	503	326
3	Rezerva na nevyfakturované dodávky ku dňu účtovnej závierky, ak cena dodávky je neurčitá	503	323
4	Prevod konečného stavu účtu pri uzavieraní účtovných kníh	710	503
	504 - Predaný tovar		
	Pri spôsobe A účtovania zásob		
1	Úbytok predaného tovaru oceneného v obstarávacej cene	504	132
2	Zúčtovanie oceňovacej odchýlky, vzťahujúcej sa na predaný tovar, podľa postupu určeného vnútorným predpisom, ak oceňovacia odchýlka k tovaru je		
	a) kladná hodnota	504	132/AÚ
	b) záporná hodnota	132/AÚ	504
3	Prirodzené úbytky tovaru a stratné, neprevyšujúce normy prirodzených úbytkov a stratného	504	132
4	Zľavy z ceny tovaru poskytované dodávateľmi, ak tovar je už predaný a zníženie DPH na odpočítanie	315	504, 343
5	Príjem vráteného (predaného) tovaru odberateľom, ak reklamácia bola uznaná	132	504
6	Úbytok predaného tovaru, ak sa tovar od dodávateľa neprijíma na sklad ani do predajne (predaj na ceste)	504	139
7	Prebytok tovaru zistený pri inventarizácii, ak sa preukáže, že k nemu došlo chybným účtovaním pri jeho predaji	132	504
8	Prevod konečného stavu účtu pri uzavieraní účtovných kníh	710	504
	Pri spôsobe B účtovania zásob - v priebehu roka		
1	Nákup tovaru		
	a) cena, za ktorú sa tovar obstaral (cena obstarania)	504	321, 211
	b) DPH na odpočítanie	343	321, 211

	Kalkulácia ceny jedla uhrádzaná zamestnancami (v €):				
	7,00	cena jedla bez DPH			
	+0,35	DPH - daňová povinnosť z ceny jedla, ak platiteľ odpočítal daň pri kúpe			
	7,35	cena jedla vrátane DPH			
	-5,11	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (9,30 € od 1.12.2025)			
	-0,90	príspevok na stravovanie zo SF			
	-0,84	príspevok na stravovanie nad rámec § 152 Zák. práce			
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami			
	Poznámka: Vydané jedlá zamestnancom sa evidujú v operatívnej evidencii.				
2	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien				
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie		7,00	395	335
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny jedla		0,35	395	343
	c) cena jedla uhrádzaná zamestnancami zrážkou z výplaty		0,50	331	395
	d) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce		5,11	527	395
	e) príspevok na stravovanie zo SF		0,90	472	395
	f) príspevok na stravovanie nad rámec § 152 Zák. práce		0,84	528, 42.	395
	G. Finančný príspevok na stravovanie poskytovaný podľa § 152 Zák. práce, ak stravovanie zamestnávateľ nezabezpečuje				
1	Finančný príspevok na stravovanie zamestnancov podľa § 152 Zák. práce poskytovaný vopred, ak je zahrnovaný do výplaty mzdy		5,11	527	331
2	Rozdiel medzi poskytnutým príspevkom a nárokom na príspevok podľa odpracovaných pracovných zmien, ak bol poskytnutý vyšší príspevok (mesačne alebo na konci účtovného obdobia)			331	527
3	Príspevok na stravovanie zo SF poskytovaný formou zahrnutia do výplaty mzdy		0,90	472	331
4	Úhrada finančného príspevku na stravovanie, ak je poskytovaný vopred z bankového účtu na bankový účet zamestnanca		5,11	335	221
5	Zúčtovanie finančného príspevku po skončení mesiaca na základe odpracovaných pracovných zmien			527	335

2. Prípady účtovania preddavkov poskytnutých a prijatých pred splnením dodávky, ak dodávateľ vyhotoví faktúru na DPH z prijatého preddavku

Príklad č. 1

Odberateľ objednal dodávku napr. tovaru v cene 15 000 € bez DPH. Dodávateľ požaduje zaplatenie preddavku pred splnením dodávky v sume 12 000 €. Odberateľ požadovanú sumu uhradí na účet dodávateľa. Ak dodávateľ po obdržaní preddavku vystaví daňový doklad na DPH z prijatého preddavku, potom vo faktúre vyhotovenej na splnenú dodávku tovaru alebo službu odpočíta prijatý preddavok bez dane a daň.

Znenie faktúry na dodaný tovar bude nasledovné:

Názov a druh tovaru, služby	Cena bez DPH €	DPH %	DPH €	Cena spolu €
Dodaný tovar	15 000	23	3 450	18 450
Zníženie faktúry o sumu prijatého preddavku	-9 756	23	-2 244	-12 000
Celkom na úhradu	5 244	23	1 206	6 450

	Obsah účtovného prípadu	Suma €	MD Účt. predpis	D
	Účtovanie na strane dodávateľa			
1	Prijatý preddavok na bankový účet	12 000	221	324
2	Daňová povinnosť z prijatého preddavku na základe vystavenej faktúry na daň z preddavku	2 244	324	343/daň. povinnosť
3	Vystavená faktúra po splnení dodávky			
	a) cena dodávky bez DPH	15 000		601, 602, 604, 6..
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny dodávky	3 450		343/daň. povinnosť
	c) cena dodávky spolu	18 450	311	
4	Zníženie pohľadávky (faktúry) vo výške prijatého preddavku - zúčtovanie preddavku			
	a) zúčtovanie preddavku v sume bez DPH	9 756	324	
	b) DPH - zníženie daňovej povinnosti o daň zaplatenú z preddavku	2 244	343/daň. povinnosť	
	c) zníženie pohľadávky spolu	12 000		311
5	Úhrada faktúry odberateľom	6 450	221	311

	Účtovanie na strane odberateľa			
1	Poskytnutý preddavok z bankového účtu	12 000	314, 05.	221
2	DPH na odpočítanie z poskytnutého preddavku na základe faktúry vystavenej dodávateľom na daň z prijatého preddavku	2 244	343/na odpočítanie	314, 05.
3	Prijatá faktúra po splnení dodávky			
	a) cena dodávky bez DPH	15 000	04., 11., 13., 5..	
	b) DPH na odpočítanie z ceny dodávky	3 450	343/na odpočítanie	
	c) cena dodávky spolu	18 450		321
4	Zníženie záväzku (faktúry) vo výške poskytnutého preddavku - zúčtovanie preddavku			
	a) zúčtovanie preddavku v sume bez DPH	9 756		314, 05.
	b) DPH - zníženie dane na odpočítanie o daň odpočítanú zo zaplateného preddavku	2 244		343/na odpočítanie
	c) zníženie záväzku spolu	12 000	321	
5	Úhrada faktúry dodávateľovi	6 450	321	221

Príklad č. 2

Odberateľ na objednanú dodávku zaplatí preddavok v rovnakej výške ako v príklade č. 1, avšak skutočné plnenie dodávky je v nižšej sume.

	Obsah účtovného prípadu	**Suma €**	**MD Účt. predpis D**	
	Účtovanie na strane dodávateľa			
1	Prijatý preddavok na bankový účet	12 000	221	324
2	Daňová povinnosť z prijatého preddavku na základe vystavenej faktúry na daň z prijatého preddavku	2 244	324	343/daň. povinnosť
3	Vystavená faktúra po splnení dodávky			
	a) cena dodávky bez DPH	8 000		601, 602, 604, 6..
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny dodávky	1 840		343/daň. povinnosť
	c) cena dodávky spolu	9 840	311	

4	Zníženie pohľadávky (faktúry) vo výške prijatého preddavku - zúčtovanie preddavku			
	a) zúčtovanie preddavku v sume bez DPH	9 756	324	
	b) DPH - zníženie daňovej povinnosti o daň zaplatenú z prijatého preddavku	2 244	343/daň. povinnosť	
	c) zníženie pohľadávky spolu	12 000		311
5	Vrátenie preplatku odberateľovi	2 160	311	221
	Účtovanie na strane odberateľa			
1	Poskytnutý preddavok z bankového účtu	12 000	314, 05.	221
2	Daň na odpočítanie z poskytnutého preddavku na základe faktúry vystavenej dodávateľom na daň z prijatého preddavku	2 244	343/na odpočítanie	314, 05.
3	Prijatá faktúra po splnení dodávky			
	a) cena dodávky bez DPH	8 000	04., 11., 13., 5..	
	b) DPH na odpočítanie z ceny dodávky	1 840	343/na odpočítanie	
	c) cena dodávky spolu	9 840		321
4	Zníženie záväzku (faktúry) vo výške poskytnutého preddavku - zúčtovanie preddavku			
	a) zúčtovanie preddavku v sume bez DPH	9 756		314, 05.
	b) DPH - zníženie dane na odpočítanie o daň odpočítanú zo zaplateného preddavku	2 244		343/na odpočítanie
	c) zníženie záväzku spolu	12 000	321	
5	Inkaso preplatku vráteného dodávateľom	2 160	221	321

3. Vykazovanie dlhodobých pohľadávok a dlhodobých záväzkov podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

Účtovnej jednotke v roku 2022 banka poskytla dlhodobý bankový úver v sume 100 000 € s nasledovným splácaním:

Rok	Začiatočný stav k 1.1.	Splátka	Konečný zostatok k 31.12.
2022	-	-	100 000
2023	100 000	-	100 000
2024	100 000	30 000	70 000
2025	70 000	40 000	30 000
2026	30 000	30 000	-

	Účtovanie v jednotlivých rokoch	Suma	Účt. predpis MD	D	Vykazovanie zost. účtu k 31.12. v súvahe
	Rok 2022				
1	Poskytnutie úveru na bankový účet	100 000	261	4611	4611 = dlhodobé
	Rok 2023				
2	Pri uzavieraní účtovných kníh preúčtovanie splátky splatnej v r. 2024	30 000	4611	4612	4611 = dlhodobé 4612 = krátkodobé
	Rok 2024				
3	Splátka úveru z bankového účtu	30 000	4612	261	
4	Pri uzavieraní účtovných kníh preúčtovanie splátky splatnej v r. 2025	40 000	4611	4612	4611 = dlhodobé 4612 = krátkodobé
	Rok 2025				
5	Splátka úveru z bankového účtu	40 000	4612	261	
6	Pri uzavieraní účtovných kníh preúčtovanie splátky splatnej v r. 2026	30 000	4611	4612	4611 = dlhodobé 4612 = krátkodobé
	Rok 2026				
7	Splátka úveru z bankového účtu	30 000	4612	261	4611 = dlhodobé 4612 = krátkodobé

Poznámka: V prípade, ak splátka v príslušnom roku nebola zaplatená, prejaví sa v zostatku účtu 4612 a vykazuje sa medzi bežnými bankovými úvermi spolu s preúčtovanou splátkou splatnou v nasledujúcom roku pri uzavieraní účtovných kníh.

Názvy použitých analytických účtov:

4611 - Bankové úvery so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok
4612 - Bankové úvery so zostatkovou dobou splatnosti najviac 1 rok

4. Výpočet a účtovanie odloženej dane z príjmov

Účtovanie o odloženej dani z príjmov, tak ako to vyplýva z § 10 postupov účtovania, sa vzťahuje na účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom podľa § 19 zákona. V ostatných účtovných jednotkách sa o odloženej dani z príjmov môže účtovať podľa rozhodnutia účtovnej jednotky.

Odložená daň z príjmov sa účtuje pri

a) dočasných rozdieloch medzi účtovnou hodnotou majetku a účtovnou hodnotou záväzkov vykázanou v súvahe a ich daňovou základňou; ide o dočasné rozdiely, ktoré účtovnej jednotke vznikli v splatnej dani z príjmov a ktoré sú uvedené v daňovom priznaní ako položky dočasne zvyšujúce alebo dočasne znižujúce výsledok hospodárenia pre daňové účely vrátane ich vysporiadania,

b) možnosti umorovať daňovú stratu v budúcnosti, pod ktorou sa rozumie možnosť odpočítať daňovú stratu od základu dane v budúcnosti,

c) možnosti previesť nevyužité daňové odpočty a iné daňové nároky do budúcich období.

Príklad:

Účtovnej jednotke vznikla povinnosť účtovať o odloženej dani z príjmov podľa § 10 ods. 4 opatrenia od 1.1.2026. Pred začatím účtovania odloženej dane z príjmov od 1.1.2026, musí sa v účtovnej jednotke zistiť, či pred rokom 2026 nevznikli dočasné rozdiely v splatnej dani z príjmov, ktoré neboli vysporiadané do 31.12.2025. Pritom sa postupuje nasledovne:

A. Odložená daň z dočasných rozdielov v splatnej dani z príjmov, ktoré neboli vysporiadané do konca účtovného obdobia, po ktorom sa začína prvýkrát účtovať o odloženej dani, t. j. do 31.12.2025:

v €

P. č.	Položky dočasne zvyšujúce a dočasne znižujúce výsledok hospodárenia pre daňové účely, ktoré neboli vysporiadané do 31.12.2025	Stav k 31.12.2025	Vplyv na základ dane		Odložená daň (21%)
			splatnej	odloženej	
1	Dočasný rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi vrátane rozdielu zostatkovej ceny vyradeného dlhodobého hmotného majetku (analytická evidencia DHM)	132.683,27	-132.683,27	+132.683,27	27.863,49
2	Tvorba opravných položiek k rizikovým pohľadávkam - daňovo neuznaná (zostatok účtu 391.2)	58.516,95	+58.516,95	-58.516,95	-12.288,56
3	Tvorba krátkodobej rezervy na poskytované zľavy odberateľom - daňovo neuznaná (zostatok účtu 323.2)	944,08	+944,08	-944,08	-198,26
4	Nezaplatené nájomné (zostatok účtu 321/AÚ)	632,64	+632,64	-632,64	-132,86

Informácie o publikáciách ***Ing. Anny Cenigovej:***

www.ceniga.sk

Ing. Anna Cenigová

Podvojné účtovníctvo podnikateľov

Praktická príručka,
doplnená a aktualizovaná k 1.9.2026

Vydavateľ:	CENIGA, s.r.o. Rusovská cesta 11, 851 01 Bratislava ceniga@ceniga.sk www.ceniga.sk
Vydanie:	dvadsiate druhé - doplnené a aktualizované september 2026
Počet strán:	728
Výtvarný návrh obálky:	Ing. Iris Bachratá
Grafická úprava:	Mária Kudlej
Tlač:	Expresta s.r.o., Bratislava

ISBN 978-80-973274-6-0